

Slovenija, Podravje • Praznjenje, sušenje in skladiščenje protipoplavnih vreč dražje od nabave

Zaloge protipoplavnih vreč v občina

Vodne ujme, neurja, toča, visoke vode, močni vetrovi in drugi izredni vremenski dogodki so v Sloveniji vse pogostejši. Samo kraje in mesta po državi. Pod vodo so bile ceste, ulice, množica objektov.

Foto: CG

Kako do protipoplavnih vreč še pred neurjem

Kot je povedal poveljnik CZ mestne občine Ptuj Janez Merc, si je mogoče protipoplavne vreče povsem brezplačno priskrbeti tudi preventivno, a le v primeru, če živite na ogroženem območju, kjer so poplave zares pogoste: »V tem primeru je potrebno na občino dati vlogo, opravi se ogled stanja in se oceni, ali je potreba po teh sredstvih upravičena.«

Številni gasilci, pripadniki civilne zaščite in druge službe so nič kolikokrat reševali številne objekte pred vdorom vode tudi s protipoplavnimi vrečami. Preverili smo, na kak način, kje in kdaj si je v primeru napovedanega močnega deževja in razglašene nevarnosti poplav mogoče priskrbeti ta zaščitna sredstva.

Če živite na poplavnem območju, imejte kakšno vrečo stalno na zalogi

Vodja ptujske izpostave Uprave RS za zaščito in reševanje ter poveljnik Civilne zaščite za Podravje Dragomir Murko je uvodoma izpostavil, da bi občani, ki živijo na ogroženih območjih, morali ravnati samozaščitno in si že v mirnem obdobju priskrbeti protipoplavne vreče, ne pa tik pred tem, ko tla ne morejo več požirati prekomernih količin dežja ali reke in potoki že prestopajo svoje bregove. »Popla-

ve, ki niso žled, so predvidljive, stabilne, obvladljive, lahko se jih napove, omeji, so naravni dogodek in se dajo obvladati z jezovi, zadrževalniki, čiščenjem strug, z zaščitnimi ukrepi. Kdor živi ob vodi, ve, da voda potrebuje prostor. Če živiš z naravo, se ji moraš prilagoditi. In kje dobiti folijo, vreče? Najprej mora vsak posameznik poskrbeti za svoje premoženje. Država ni dolžna, da poskrbi za vse! Na tem mestu velja načelo postopnosti: najprej sam, potem okolje, kjer živimo, ko nesreča preraste normalne okvirje, pa stopnjujemo pomoč.«

Občine dolžne zagotavljati lastne rezerve zaščitne in reševalne opreme

Če je vaše premoženje nenadoma ogroženo zaradi preteče vode in doma nimate na zalogi proti-

h majhne

atos so nas večkrat po obilnih padavinah zajele hude poplave in prizadele številne

Foto: CG

o zapustil

z polje do Nove vasi pri Markovcih, se je zalomilo. ovoriti glede sprejemljive cene za odkup potrebnih

cena v €	Nova ponudbena cena v €
81	/
82	/
83	91.850
84	/
85	90.073
86	/

Vir: Občina Markovci, vse cene so brez DDV
dbami so bile precejšnje, tudi do 60 %.

Foto: ML

cih povabila na predstavitev projekta. »Posamezni zainteresirani so se odzvali, med drugim jim je bil predstavljen postopek pridobivanja zemljišč za nameravan gradbeni poseg. Gre predvsem za kmetijska zemljišča. Lastnikom teh zemljišč je bila sprva ponujena kupnina v višini 3 evre za kvadratni meter. Ker se s to ponudbo niso strinjali, smo za cenitev zemljišč najeli pooblaščenega cenilca in ta je ocenil zemljišče na okrog 5 evrov za kvadratni meter. S to ponudbeno ceno je občina ponovno pozvala lastnike zemljišč k prodaji. Ponudbo so sprejeli le posamezni lastniki, predvsem tisti z manjši površinami odmerjenih zemljišč. Seveda je gradnja kolesarske steze smiselna, če so zemljišča pridobljena vzdolž celotne predvidene trase, zato smo od projekta odstopili,« je še razložila.

Izvajalec je tako delo predčasno zaključil. Pogodbena vrednost projekta, vključno s kolesarsko stezo, je sicer znašala 109.889 evrov (vključno z DDV), bo pa končni znesek nižji zaradi izpada kolesarske steze. Kolikšen bo ta dejansko, nam direktorica ni znala povedati, saj po njenih besedah obračun še ni narejen.

Monika Levanič

poplavnih vreč oz. zadostnih količin, Murko svetuje, da pokličete na številko 112. »Gasilci s sabo pripeljejo potrebna zaščitna sredstva, v primeru večjih razsežnosti jih na nekaterih mestih tudi delijo med prebivalce. Material hranijo v gasilskih domovih, za zalogo pa so dolžne skrbeti lokalne skupnosti. Koliko je imajo, je zelo različno od občine do občine. Predvsem naj imeli na zalogi folijo (role), protipoplavne vreče (dogovorjeno tudi, kje se nabavi pesek), elektro agregate in potopne črpalke. Menim, da imajo občine, ki jih ogrožajo poplave, od 500 do 1000 vreč, več ne ... Ostalo potem zahtevajo od nas. Problem so večja neurja z močnimi padavinami, ko v kratkem času pade dosti količin vode, kot je bilo na primer letos maja.«

V ptujskem gasilskem domu 3.000 protipoplavnih vreč

Koliko teh sredstev imajo na Ptuj, smo preverili pri poveljniku Civilne zaščite MO Ptuj Janezu Mercu. »V gasilskem domu PGD Ptuj imamo poleg drugih sredstev trenutno na voljo okoli 3.000 protipoplavnih vreč in kamion peska na deponiji. Material vseskozi obnavljamo, skladno s potrebami. Tudi vreče s peskom polnimo sproti, po potrebi, saj so te razgradljive. Sicer pa obseg in lokacije odzvoznih mest spreminjamo glede na potrebe; tako smo, denimo, ob poplavah v začetku maja kamion peska pripeljali v Spuhljo in na Grajeno. Sredstva delimo glede na dejanske potrebe in so brezplačna.«

Foto: CG

Če je vaše premoženje nenadoma ogroženo zaradi preteče vode in doma nimate na zalogi protipoplavnih vreč oz. zadostnih količin, Murko svetuje, da pokličete na številko 112.

Napolnjenih vreč ni treba vrniti

Kje skladiščijo protipoplavne vreče na Ormoškem, smo preverili pri poveljniku Civilne zaščite Ormož Ludviku Hriberšku. »Pri gasilcih oz. v ormoškem gasilskem domu, kjer imajo na zalogi okoli 1.200 vreč: »Vreče in zaščitna folija so pri gasilskih društvih, 20 kubičnih metrov peska je na zalogi pri Komunalnem podjetju v zbirnem centru Dobrava. Zaloge niso velike, saj jih v primeru potrebe nabavimo sproti. Na letni ravni občina za materialno-tehnična sredstva civilne zaščite nameni med 10.000 in 20.000 evrov, odvisno od potreb in intervencij. Protipoplavne vreče, folijo in drugi material se nabavi in preda gasilski zvezi, ta pa jih neposredno razdeli med gasilska društva.« Pravi, koliko vreč pripada strankam, ni, vse je odvisno od potrebe. Kot je še pojasnil, napolnjenih vreč ni treba vrniti, pustijo jih pri strankah, saj je praznjenje, sušenje in skladičenje dražje od nabave novih.

Nekateri celo žaljivi

Tudi Hriberšek pri preprečevanju posledic morebitnih poplav prebivalcem svetuje predvsem samozaščitno ravnanje, ob tem pa še izpostavlja: »Civilna zaščita Ormož je za potrebe intervencij financirana iz proračuna občine Ormož. Delo štaba CZ je prostovoljno, zato z vidika racionalizacije in optimizacije tudi od prizadetih ob ujmah, plazovih in drugih naravnih nesrečah pričakujemo strpnost in razumevanje, spoštovanje gasilcev in služb, ki v primeru potreb intervenirajo. Delujemo solidarnostno, zato naj lastniki nepremičnin tudi sami ukrepajo za varovanje premoženja. Še posebej bi želel opozoriti na zadnji neljubi primer lastnika, ki je zaradi ogrožajočega plazu uporabljal zelo neprimerne besede na račun prostovoljnih gasilcev in civilne zaščite. Treba se je zavedati, da poveljnik ne obravnava samo enega dogodka, ampak celotno območje.«

Državne zaloge v državnem in 13 regijskih logističnih centrih

Več zaščitnih in reševalnih sredstev pa imajo na zalogi v skladiščih izpostav Uprave RS za zaščito in reševanje po celotni državi: v državnem logističnem centru v Ljubljani (Roje) in trinajstih regijskih logističnih centrih. Gre za državne rezerve materialnih sredstev, s katerimi pomaga država, ko nesreča presega zmoglosti občine po obvladovanju, pojasni Marko Lovše z Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje: »Državne rezerve materialnih sredstev, kamor sodijo tudi protipoplavne vreče in zaščitna folija, hranimo v skladiščih izpostav Uprave RS za zaščito in reševanje po Sloveniji. Njihova količina je prilagojena glede na ogroženost posamezne regije. V primeru, da v neki regiji ni na razpolago dovolj sredstev za odziv na naravno nesrečo, se materialna sredstva dopolnjujejo iz sosednjih regij ali pa iz državnega logističnega centra Roje, kjer so dodatno na voljo.«

Več zaščitnega materiala v logističnem centru na Ptuj

Eden od teh 13 regijskih centrov je na Ptuj, in sicer logistični center ZIR Ptuj (Vičava 1, v stari vojašnici), kjer skladiščijo in razdeljujejo zaščitno opremo in sredstva. Na razpolago imajo okrog 15.000 protipoplavnih vreč, elektro agregate, potopne črpalke (električne in mehanske) in muljno črpalko (kapaciteta črpalke do 950 m³/h; cca 18 m³/min), mobilni repetitor, razlaga Murko ter še zaključil: »Smo pa pri tem zelo fleksibilni, saj gre vendarle za varnost ljudi in premoženja ...

Pred kratkim smo zaradi lažje koordinacije premestili 4.500 vreč iz logističnega centra v prostore PGD Ptuj (za potrebe območja na levem bregu Drave), v kratkem bomo premestili še 4.000 vreč za potrebe desnega dela na območje občine Hajdina (GD Hajdina in GD Hajdoše), da bodo na razpolago v kratkem času.«

Monika Levanič

Podlehnik

Na Občini Podlehnik protipoplavnih vreč in folije ne nabavljajo vsako leto, temveč po potrebi. »Vsako leto za to v občinskem proračunu namenimo sredstva v višini 4.000 evrov ter 6.000 evrov za odpravo posledic ob naravnih nesrečah,« so pojasnili. Trenutno imajo 200 protipoplavnih vreč in sto kosov folije, hranijo jih v objektu v lasti občine, ostalo opremo zagotavljajo v sklopu PGD Podlehnik. Do sedaj omejitve količine vreč in folij niso bile potrebne; vsi, ki so ga potrebovali, so material prejeli brezplačno.

Trnovska vas

Občina Trnovska vas zagotavlja sredstva za nabavo opreme in drugega materiala Prostovoljnemu gasilskemu društvu (PGD) Biš, to pa potrebno opremo in material nabavlja po svoji presoji. »PGD Biš v naši občini pokriva vse vrste naravnih in drugih nesreč. Sredstva se PGD namenijo letno, letos znašajo 4.000 evrov, v prejšnjih letih je bil znesek primerljiv. V primeru večje naravne nesreče občina zagotovi dodatna sredstva,« so razložili na Občini. Trenutno razpolagajo s 100 kosi protipoplavnih vreč in okoli 500 kvadratnimi metri folije. Material hranijo v prostorih PGD Biš, pri razdelitvi omejitve ni.

Zavrč

Občina Zavrč ima sredstva proračunske rezerve za naravne nesreče v višini 17.000 evrov na leto, poleg tega pa še dodatna sredstva na postavki civilne zaščite v višini 3.000 evrov letno. »Območje naše občine je poplavno v manjšem delu oz. so ob večjih neurjih le redki objekti zaliti z vodo. Ob elementarnih nesrečah, kot so poplave in neurja, se na območju občine soočamo predvsem s plazovi. Zato sredstva proračunske rezerve porabimo za intervencijska dela ali pa za sanacijska dela na plazovih. Iz postavke civilne zaščite nabavljamo folije, protipoplavne vreče, potopne črpalke itd.,« so povedali na Občini Zavrč.

Trenutno imajo na zalogi okoli 50 protipoplavnih vreč, približno 250 kvadratnih metrov folije za pokrivanje plazov ali streh in dve potopni črpalke. Material hranijo v gasilskem domu Zavrč, saj ob neurjih in poplavah prvi posredujejo gasilci. Števila vreč oz. količine folije na posamezno gospodinjstvo ne omejujejo; material razdeljujejo po potrebi.

Žetale

Na Občini Žetale so povedali, da protipoplavnih vreč nimajo na zalogi, saj niso poplavno ogrožena občina in jih doslej še niso potrebovali: »Na zalogi so tri profesionalne ponjave za pokritje streh, zanje skrbi Prostovoljno gasilsko društvo Žetale, hrani jih v gasilskem domu. Njihova nabava je stala približno 1.000 evrov. Če bi potrebovali večje količine folije, bi jo kupili v Kmetijski zadrugi Ptuj, ki jo ima vedno na zalogi.« Omejitve količin ponjav za posamezno gospodinjstvo v Žetalah ni. »Profesionalne ponjave zadostujejo za trenutne razmere, če pa bi bilo treba namestiti še folijo, omejitve ne bi bilo,« so pojasnili.

EM